

Karjalaisten Joulu-Sanomien

II

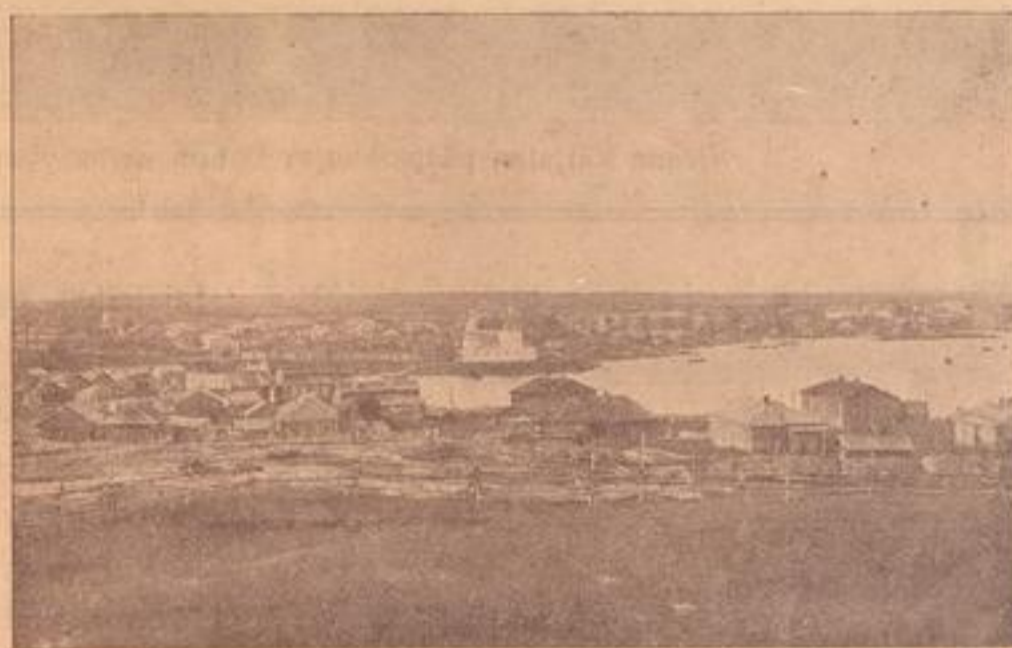
Joulukuun 1 p:nä 1918

(Karjalaisten Sanomien n:rot 23—24)

Toimittaja Jimo Härkönen

Vienan Karjalan pääpaikkoja: Vuokkiniemen kirkonkylä.

Vienan Karjalan pääkaupunki: Vienan Kemi Vienan meren rannalla.

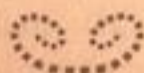
Tilatkaa

Karjalaisten Sanomat

vuodeksi
1919!

Entisin ohjelmin ja entisen kokoisena ilmestyy se kaksi kertaa kuussa, kuun 1 ja 15 p:nä. Tilaushintaa v. 1919 12 mk. koko vuodelta, 6 mk. puolivuodelta. Asiamiehetsaavat joka 6:nneen ilmaiseksi. Lehteä voidaan tilata myös postitoimistojen kautta.

Lehden konttori: Helsinki.
Itäinen Teatterikuja 1 D.

Vienankarjalainen vanhus
Paanajärven pitäjältä Vienan Karjalan sydänmailla.

Muistakaa

Karjalan Sivistysseuran rahastoa!

Muistakaa oman heimonne asiaa!

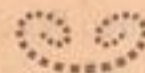
Muistakaa, että ellemme itse itseämme auta, ei meitä todellisuudessa kukaan muu auta!

Oma apu paras apu.

Jokainen karjalainen lahjoitus tuo mukanaan kymmenen sivullisempaa avunantoa ja lahjaa.

Toimeikkaan nousemista tuetaan, välinpitämättömän yritystä katsellaan innostuksella ja epäluulolla.

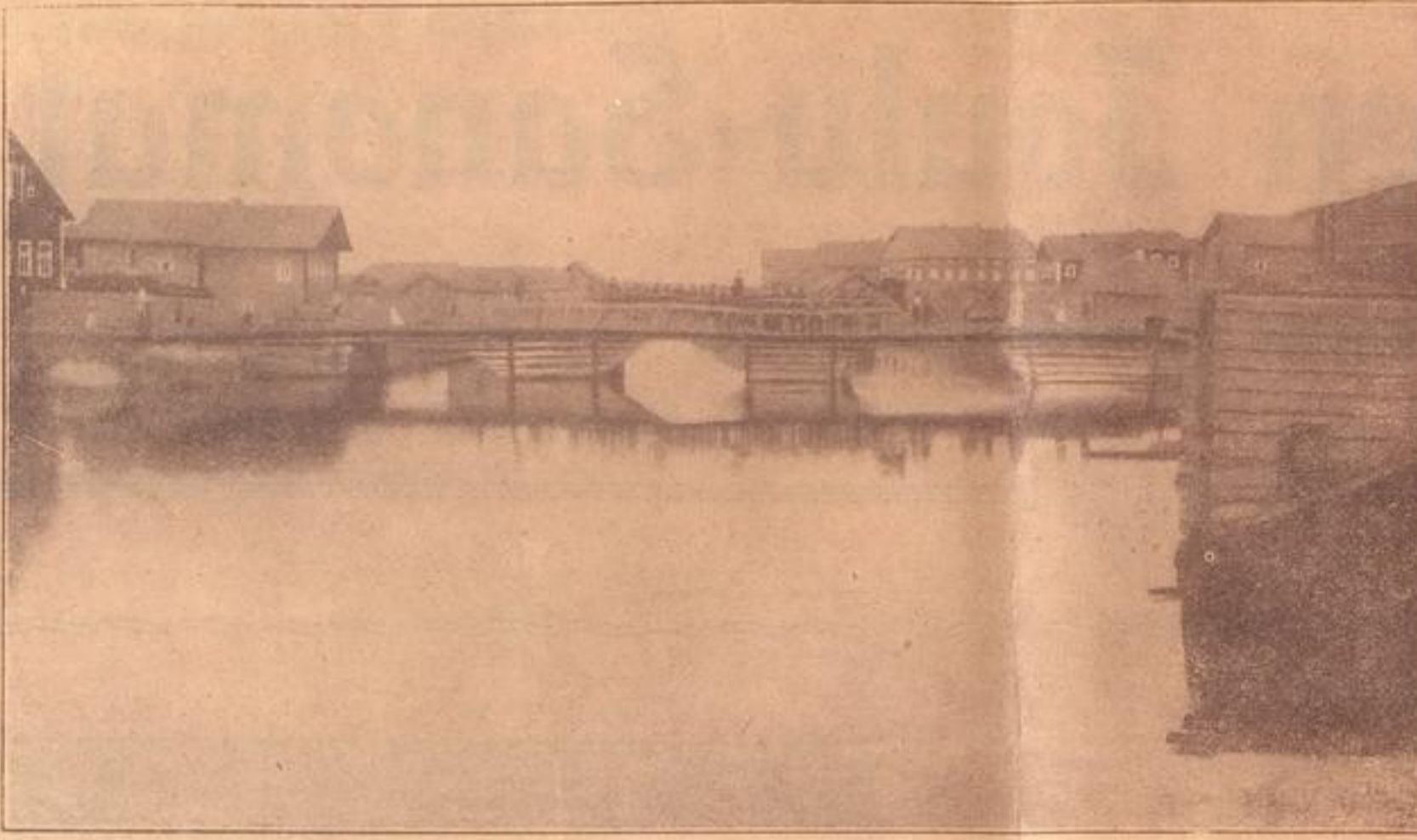
Itsetoimintaan, karjalaiset!

Vienan Karjalan kuntien edustajat
Uhtuan kokouksessa kesällä 1918.

Osanottajat Repolan kokouksessa,
jossa Repolan kunta päätti liittyä Suomeen.

Vienan Karjalan pääpaikkoja: Uhtuan kirkonkylästä. (Etualalla Uhtujoki).

Joulu.

Taaskin joulu — rauhan juhla. Tuntuupa, ajatellessa näitä elettyjä vuosia, näitä vihan, vainon, verityön ja raaston vuosia, kuin ei joulua enää olisikaan, vaan olisi se joutunut vanhojen muistojen joukkoon. Se ei ole enää tuottanut tullessaan sitä helpotuksen, tyyntymisen, sitä levon ja rauhan pyhäpäiväistä tunnetta, mitä se on tuonut ennen ja mitä ilman ihminen ei voi elää. Sitä ilman ihminen ikäänkuin unohtaa toisen puolen itsestään, herkemmän, kauniimman puolen; hän on kuin liiksi jännitetty jousi, joka on aina vaarassa katketa. Hän tuntuu, väsyä; sydänjuuriin ulottuva uupumus vihdoin saavuttaa ainaisessa jännityksessä, levottomuudessa ja olojen kiristyksessä elävän ihmisen.

Heittäkäämme nyt hetkeksi pois ulkonaiset olot — niin mieltä tempaavat kuin ne yhä ovatkin ja niin vaikeata kuin tämä onkin. Unhottakaamme hetkeksi ulkomaailman melskeet ja pauhut, niiden sodan jälkiriehunnat ja pesänselvittelyt, kostonnautinnot ja voitettujen kiristelyt, kiihkeät vanhan kumoamiset ja uuden rakentelut — oman itsensä ja olemassaolonsa kustannuksella! Heittäkäämme kotvaksi jo nämä kotoisetkin mielenjännityksemme aiheet, kaikenlaiset suunta- ja hallituskysymykset, kaikki erehdyksemme ja pettymyksemme, kauniimpain utukuvain särkyminen — kaikki mieliin pyrkivät katkeruudet, tuska siitä, että kaikkialla rehentelee julkea väärä — — kaikki tuo nyt unhottakaamme ja antautukaamme hetkeksi juhliimaan oikeata joulua, tuntemaan oikeata joulutunnelmaa, sitä vanhaa, alkuperäistä! Heittäkäämme hetkeksi politiikat, koettakaamme unhottaa itse tämä viimeisiinsä kiristynyt taloudellinen ahdinkotilakin —

„Sirnitsa“.

Mitä sisälsi tämä Solovetskin luostarin mahtavuudenaikuinen nimitys nyky-Suomen puolella?

Sirnitsa esiintyy Suomen Pohjois-Karjalan paikannimissä ja Kajaaninlinnan päällikön Zacharias Palmbaumin kreivi Pietari Brahelle sotavuosina 1656—58 lähettämässä raportissa tarkoittaen Solovetskin luostarin aineellista oikeutta ja mahtia. Tuota merkittävää nimitystä luostarista sen laajimman vaikutuksen ja mahtavuuden ajalta ei ole tähän asti tieteellisesti selitetty. Koska se kuitenkin sisältää koko luostarin alkuhistorian ja selittää tärkeän puolen Pohjois-Karjalan maanomistusoitoissa tämän seudun karjalaisen asutuksen alkuajalta, sopii se nyt ottaa käsiteltäväksi niissä puitteissa kuin tässä on tilaa.

Painetusta Karjalan kirjallisuudesta tiedämme, että Solovetskin luostari Vienan meressä edusti muinoin tavattoman laajaa valtaa ei vain hengellisesti vaan vielä enemmän aineellisesti. Viime suhteessa muodostui se perustamisensa (v. 1436) jälkeen parissa sadassa vuodessa kerrassaan valtiollisen mahdin keskuksiksi Pohjan pimeillä perillä. Jo vuodesta 1450 oli Novgorodin posatniekan vaimon Maria Borétskajan lahjoitusten kautta suuri osa Vienan Karjalaa tullut kuulumaan luostarille. Alueen talonpojat, kauppiat, kauppamat, suolakeittimöt ja kalastajat sekä kalastuspaikat kuuluivat sen veron- ja tuomionalaisiksi. Sumassa ja Kemissä asuvat luostarin valtuuttamat munkit käyttivät tuomiovaltaa. Kuntien miehet auttoivat heitä järjestyksen valvonnassa. Sotien varalta varustettiin alue lujasti, linnoittamalla m. m. Kemi-

ajatellen, että se kenties on kohta lopussa! Lausukaamme sydämestämme tervetuloa vanhalle isäin ja isäin-isäin aikuiselle lasten, perheiden ja kotien juhalle! Tervetuloa, tervetuloa! Tuo tullessasi oikea joulutunnelma ja oikea joulurauha, monen tuskallisen vuoden perästä! Ollos taas oikea ilon, levähdysen, vapahduksen juhla, viihtymyksen, hyvänniemen ja voimien kokoamisen juhla! Tervetuloa, tervetuloa!

Ja ehkäpä, kun sen näin otamme vastaan, taas keskeltä hiljaista talviyötä kajahtaa ääni, joka on ikuisesti julistanut Jumalan kunniaa, ihmisten rauhaa ja kansojen hyvää tahtoa.

I. H.

Venäläisten nimien karjalaisuttaminen.

Karjalan Sivistysseuran kokouksessa Uhtuan juhlien aikana otettiin puheeksi m. m. kysymys toimenpiteistä sukunimien karjalaisuttamiseksi. Itse ajatushan ei ole karjalaisen kesken suinkaan uusi. Voimme sanoa, että tavallaan enimmillään karjalaisilla, kuten savolaisilla, on alkuaan kansalliset sukunimet, joita omassa keskuudessa käytetään. Mutta venäläinen virkavalta on niitten suhteen menetellyt samoin kuin ennen ruotsalainen meillä Suomessa. Jokapäiväinen käytäntö on kuitenkin menestyksellä taistellut tätä käännöstyötä vastaan. Ei koskaan karjalainen puhu toisen karjalaisen kanssa Mihail Arhipovista, vaan Arhipaisen Miihkalista.

Mäyttää siis ensi silmäykseltä siltä kuin olisi karjalaisen nimenmuuttoa aivan mutkaton kysymys. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. On nimittäin lukuisia tapauksia, joissa alkuperäistä kansallista sukunimeä ei ole. Niinpä edellämainittu Arhipainen eli vienankarjalaisittain Arhipaini ei ole oikeastaan sukunimi, vaan venäläistä isänni-

itse Solovetskin luostari ympäröitiin muureilla ja suojattiin kanuunoilla. Sotapäällikkönä oli luostariin sijoitettu vojevodi, myöhemmin (v. 1637) itse luostarin esimies. Näin oli Vienan maille syntynyt omituinen luostari-mahti, joka 1600-luvun puolivälissä oli niin mahtava, että se ei enää katsonut tarvitsevänsä välittää itse Venäjän tsaaristakaan. Niinpä kun Venäjän hallitus tahtoi panna toimeen uskonpuhdistuksen valtakunnan kirkossa ja luostareissa, asettui vanhauskoinen Solovetskin luostari sitä vastaan kaikkine asevarustuksineen, josta syntyi täysi sota (vv. 1668—76) hallituksen ja luostarin välillä, ja ainoastaan petoksen kautta joutui luostari tappiolle.

On luonnollista, että sellainen mahti tunnettiin nykyisessä Koillis-Suomessa, jonka alkuväestö historiallisena aikana oli kreikanuskois-karjalainen. Siitä on todistuksena Sirnitsa nimitys. Tämä nimi on kivettyynyt m. m. Pielisen ja Höytiäisen ympäristön paikannimiin, vaikka historia ei tunne Solovetskin luostarin vaikutusta tänne asti. Pielisessä olevien Paalasmaan saarien välillä on nimittäin eräs salmi, jota nimitetään vieläkin Sirnitsansalmeksi ja Höytiäisen pohjoiskärjessä ennen järven laskua oli saari, jonka nimi oli Sirnitsansaari. Kuvaavaa on, että molempiin liittyi tarinoita luostarista tai erakoista. „Sirnitsa“ merkitseekin alkuaan erakkoa, johtuen venäjän sanoista чернецъ munkki ja черница nunna. Laajemmassa merkityksessä tarkoittaa se kuitenkin Solovetskin luostaria, kuten Palmbaumin raporteista, joita alempana selostamme, selvästi näkyy.

Tulee vain kysymykseen, kuinka Solovetskin luostarilla voi olla vaikutusta Pielisen ja Höytiäisen ympäristöillä asti, joiden karjalaisen alkuväestön on todistettu nous-

meä (otetshestvo) vastaava — puheenaoleva henkilöhan oli Arhipan poika. Niinpä sanoisi vienankarjalainen, jos häneltä kysyttäisiin, mistä Arhipaisen Miihkalista nimen omaan on puhe, että hän on Perttusia. Sukunimi on siis Perttunen. Ken venäläisissä kirjoissa mainitaan Perttueffiksi, tietää ilman muuta olevansa Perttunen, Tikanoff — Tikkanen. Mutta aina emme pääse oikean sukunimen perille muuttamalla -jeff'in tai -off'in -nen'iksi. Enemmän päänvaivaa antavat juuri isän ristimänimen perusteella annetut Ivanoffit, Feodoroffit, Martinoffit, Matvejeffit j. n. e. Jos niistä tehdään livanaisia, Huotarisia, Marttisii ja Mattisia, kertyisi Karjalaan liian paljon samoja sukunimiä, joiden henkilöt eivät olisi samaa „heimokuntaa“. Mielestään olisi näissä tapauksissa seurattava käytännön viittausta. Milloin oman rahvaan kesken Matvejeffiä kutsutaan Mattiseksi, on syytä vakiinnuttaa nimi uusiinkin, omakielisiin kirjoihin, niinkuin esim. Vuokkiniemen Mattiset oikein ovat tehneetkin. Viisasta on kuitenkin tiedustella vanhoilta, eikä suvulla ole alkuperäistä nimeä. Niinpä löysi pirttilahtelainen Jaakko Ivanoff vanhaksi sukunimekseen Löytösen, jonka myös aikoi ottaa, mutta ennätti joutua surman uhriksi Ivanoff-nimen omistajana.

Mutta on esim. Afanasjeffeja, joita ei kutsuta Ohvanaisiksi. Heidät merkitään esim. Lahenperän Ontreiksi, Suotermän Petriksi j. n. e. Mitä on nyt Ontrein ja Petrin tehtävä, aikoessaan muuttaa Bogdanoff- tai Bogoljuboff-nimensä? Kieltämättä he ovat älykkäitä miehiä, jolleivät mene merta kauemmas kalaan, vaan omistavat kotipaikkansa nimen, siis Ontrei Lahenperä ja Petri Suotermä. Ei kuitenkaan Antti Lahdenperä ja Perikka Suotermä! Karjalainen vivahdus on säilytettävä, ja sen voi tehdä ennen kaikkea ristimänimissä.

Tätä seikkaa muistaen on oltava varuillaan kotipaikkansakin nimeen nähden. Se on näet usein -la-päätteinen, esim. Mäkelä. Joka ottaa tällaisen sukunimen, pääsee helposti suomalaisessa mielikuviuksessa hämäläiseen seuraan. Kaikki kunnia tälle seuralle; mutta kansalla, jolla on riittänyt mielikuvitusta Kalevalan runojen hahmoitteluun, riittänee puhtaasti kalevalaiskarjalaisia muotoja nimiinkin. Astuttakoon siis Mäkelästä vähän alas Notkelmaan. Siinä jo kelpaava nimi. Ja kotitienoossa niitä on yllin kyllin. Pysyttäköön vain siellä joka tapauksessa, tässä suhteessa ei tarvitse tulla edes Suomeen. Täällä tarjotaan huonoja esikuvia. Leino on kohta joka toinen mies ja Ahoja on enemmän kuin mansikkoja, puhumattakaan Laineista, Salmista, Niemistä, Lahdista, Saloista, Mannereista, Tanneista j. n. e. Jos karjalainen on erittäin vaateliaas nimenvalinnassaan, silmätköön hän kotiseutunsa karttaa. Yksin siellä on jo sellaisia paikannimiä, jotka täyttävät mitä korkeimpia vaatimuksia. Kadehdin miestä, jonka nimi oli esim. Petri Kivatsu. Säästettäköön möinen kuuluisa nimi jollekin karjalaiselle, joka tekee jotain erittäin repäisevää! Koska tällaisia miehiä uskon ja toivon tulevaisuudessa nousevan useita, esitän myös nimiä siltä varalta. Odotan hra Ponkamaa, suurta liikemiesneroa. Erinomaisia valtiomiehiä tulevat olemaan hrat: Soukelo, Suigarvi, Soudarvi, sotasankareita: Jyskärvi, Kivärvi, Pelärvi. En tiedä, millä taiteen alalla nti Outi Onigma niittää laakereita, mutta aavistan, että näyttelijätär Iro Loimarvi on monen nuoren miehen aatosten kompastuskivi. Allu lmandro ja Aino Kukkaarvi taasen lumovat jo pelkillä nimillään. Mutta kyllä kai Karjalasta nousee miehisäkin runoilijoita ja taiteilijoita! Heille en uskalla nimeä ehdottaa, sillä heillä

seen Laatokan Karjalasta ja kuuluneen Novgorodin kauppatasavallan ja sen kukistuttua Moskovan suuriruhtinaan omistukseen. Selityksen saamme J. V. Ronimuksen tutkimuksesta Vatjan viidenneksen verokirjasta v. 1500, jolloin Laatokan luostareilla oli eteläisemmässä Karjalassamme aina Ilomantsista asti melkoinen joukko veronalaisia talonpoikaistiloja ja nautintopaikkoja. Samoin on Solovetskin luostarilla saattanut olla nautinto-oikeuksia siellä täällä, ja Pielisen ja Höytiäisen Sirnitsa-nimitykset perustunevat myös sellaisiin. Todennäköisesti oli luostari varannut Pielisellä ja Höytiäisellä mainitut paikat kalastuksen keskuspaikoiksi noilla suurilla kalariikilla sisäjärvillämme jo ennen kuin Venäjän suuriruhtinaalle veronalaiset Laatokan karjalaiset talonpojat ennättivät tulla niitä valtaamaan. Näitä alkoikin 1400-luvun lopulla yhä enemmän vakiintua asumaan Pohjois-Karjalaan, ja Ronimus mainitsee verokirjan mukaan, että v. 1500 oli jo useita suuriruhtinaan talonpoikia asumassa Lieksassa, Vie'insuulla ja „Pielissalossa“. Ronimuksen otaksuna, että „Pielissalon“ kylä „Guriin“ saarella Pielisessä olisi „kenties Paalasmaa eli Ristaari“, ei Paalasmaan nähden sovellu, jos sen kerran „Sirnitsa“ (Solovetskin luostari) oli, kuten sanoimme, ennen vallannut „erakoilleen“. Nämä „erakot“ eivät silti tarvitseet olla varsinaisia munkkeja tai nunnia, vaikka — käyttäkseni Ronimuksen sanoja — „heidän elantonsa ja olentonsa oli riippuvainen niistä välipuheista ja sopimuksista, joita he tekivät“ luostarin kanssa. Sirnitsansalmen ja Sirnitsansaaren asukkaat, jotka mahdollisesti olivat Vienan karjalaisia vanhauskoisia, maksoivat vain veroa Sirnitsalle, ja tämän johdosta, kun suuriruhtinaan talonpojat muodostuivat myö-

Taka-Karjalan kysymyksen herättäjä,
maisteri A. W. Ervasti.

Suomen vapaussodan johtaja ratsuväen kenraali
C. G. Mannerheim.
(Suomen uusi valtionhoitaja).

Vienan Karjalan retkikunnan ensimmäinen päällikkö everstiluutnantti
C. W. Malm.

Uhtuan juhlilta kesällä 1918.
(Juhlakenttä lavoineen.)

Kolme karjalaista johtomiestä.

Kauppias Paavo Ahava,
Karjalan Sivistysseuran johtokunnan jäsen.

Johtaja A. Mitro,
Karjalan Sivistysseuran johtokunnan puheenjohtaja.

Kauppias Timo Manner,
Karjalan Sivistysseuran varapuheenjohtaja.

Vienan Karjalan vapauden uhreja: Maanviljelijät Jaakko Ivanoff ja Petri Denisoff Wuokkiniemeltä.

Repolan retkikunnan päällikkö värikkö V. Sario.

Tervehdyssanat

Pohjois-Karjalan kansanopistoon ensikertaa astuville takakarjalaisille oppilaille.

*Terve teille nyt siskot, veljet
Wäinön laulujen laajan maan!
Poiss' on sortajan esteet, teljet
tulla toistamme oppimaan.*

*Terve, terve nyt kaksin kerroin,
kauan oommekin kaivanneet,
toivon pettäen, monin verroin
innokkaammin vaan varronneet!*

*Kauan kahtia jaattu kansa
yhtyäkö jo vihdoin sais?
Wäinön kannelko soinnultansa
vielä puhdasna kajahtais?*

*Toive kaunisko toteutuisi,
haave vanha ja aina uus:
riitä, vainoko unhoittuisi,
työn ja laulun ois vastaisuus!*

*Suuri-Karjala, sunko työsi
laulu Suomen on uudistaa?
Nosta pääsi jo, vyötä vyösi,
nyt on aikasi ponnistaa!*

*Aura routahan kyllin syvään
henkisenkin nyt vainion!
Luojan armopa tähkään, jyvään
saapi raskaankin raivion.*

*Uskon: suuressa Suomelassa
pyhäpäivä on herran taas,
laulu, kunto taas Karjalassa,
minkä riitä ja vaino haas.*

*Uuden hohtavi pirtin hirret,
kukkii pihlaja, pyhä puu,
helkkyy uusina vanhat virret,
laulaa lehdot ja salmen suu.*

*Paiste päivän ja armo Herran
nostaa täytelät tähkät
hengen, aineenkin yhdenverran,
sen, oi Karjala, kerran näät!*

Joensuu 30. 10. 18.

Eino Pakarinen.

Otavan Joulukirjallisuutta 1918

Kotimaista kaunokirjallisuutta.

- Kaarlo Atra:** Upoavia laivoja. Romaani. 10:—
Minna Canth: Kootut teokset. Ensimmäinen osa. Sisältää m. m. seuraavat romaanit: „Hanna“, „Sakari“ ja „Köyhää kansaa“. Nid. 12:—; sid. 15:—
Jalmari Finne: Vuosisatain vaatimus. Historiallinen romaani piispa Hemmingin ajoilta. Kuvittanut *Hilkka Finne*. N. 10:—
Jalmari Finne: Kiljusen herrasväki partiolaisina. Kuvittanut *R. Rindell*. 4:50.
Hilja Hahti: Ahertajat. Romaani. 10:—
Kootujen kertomusten ensinnä julkaistu osa, sisältää kertomukset „Valkeneva tie“ ja „Kun valkenee“. Nid. 12:—; sid. 16:—
Aaro Hellaakoski: Nimettömiä lauluja. Runokokoelma. 5:—
Jääkärimajuri Erik Heinrichs: Itämeren tältä ja tuolta puolelta.
Luono Hirvonen: Tienristeyksessä. Romaani. 5:—
Aino Kallas: Nuori Viro. Muotokuvia ja suuntaviivoja. N. 9:—
Arvid Järnefelt: Kirjeitä sukupuolikysymyksistä. 6:—
Anni Kaste: Olli Ruudin morsian. Romaani. 7:—
Juho Koskimaa: Erään miehen omatunto. Romaani. 6:—
Helmi Krohn: Naisia. Elämäkertoja. 8:50.
T. J. Lahtimies: Vanhan arvoituksen ratkaisu. Salapoliisiromaani.
Ernst Lampén: Suomea maitse ja meritse. Runsaasti kuvitettu. Nid. 15:—; sid. 20:—
— Talvaallisia tarinoita. N. 12:—
Joel Lehtonen: Kuolleet omenapuut. Novellikokoelma. 8:50.
Onni Mala: Väärällä passilla. 7:—
Mary Marck: Vähän enemmän Eevasta 6:
Ain' Elisabet Pennanen: Palkkapiian päiväkirja. Romaaninovelli. 6:—
J. E. Sainio: Jääkäri-elämästä. 3:50.
Säkenistö, kokoelma uudempiä suomalaista lyriikkaa. Viides painos. 2:50; sid. 4:—

Suomennettua kaunokirjallisuutta.

- Carl Blink:** Lappalaisten kuningatar. Kolmas painos. — Kuolon enkeli. Toinen painos. Blinkin koko romaani-jakso sisältää 14 nidettä.
Anatole France: Jumalat janoavat. Romaani Ranskan suuren vallankumouksen ajoilta. Suomentanut *L. Onerva*. 10:—
B. S. Ingemann: Tanskan prinssi Otto. Historiallinen romaani. 4:50; sid. 7:50.
Koko Ingemannin romaanisarja sisältää Waldemar Seier, Erik Menvedin lapsuus — Kuningas Eerik sekä Tanskan prinssi Otto ja maksaa nid. 15:50; sid. 27:50.
Jack London: Susikoira. Romaani. Suomentanut *Toivo Vallenius*. 6:—
Jack London: Lumikenttien tytär. Romaani. 5:—; sid. 8:—
Rudolph Stratz: Hänen englantilainen rouvansa. Romaani, jonka jännittävä toiminta luo valoa saksalaisten ja englantilaisten välisiin juuri ennen sotaa. Suomentanut *Helmi Krohn*. Nid. 10:—; sid. 15:—
Friedebert Tuglas: Kohtalo. Novellikokoelma. Suomentanut *Aino Kallas*.
H. G. Wells: Mr. Britling pääsee selvytyteen. Mieläkiinnittävä romaani, joka luo valoa englantilaisten mieltäpitäisiin sodan johdosta. I osa. 8:—

Otavan 1 markan kirjasto.

- N:o 11. **Elinor Glyn:** Stella. Romaani.
N:o 12/13. **Anna Baadsgaard:** Nuorta lempeä. Romaani. Toinen painos.
N:o 14/15. **Anna Baadsgaard:** Vihreät saaret. Romaani.
N:o 16. **Mark Twain:** Tom Sawyer salapoliisina.
N:o 17. **Jalmari Finne:** Kiljusen herrasväen uudet seikkailut. Kolmas painos.
N:o 18. **Karl Larsen:** Kuusitoistavuotias. Romaani.

Elämäkertoja ja muistelmateoksia.

- Paul von Gerich:** Punainen armeija. Muistelmia Venäjän vallankumouksesta. 8:—
Hannes Ignatius: Ratsuväenkenraali Gustaf Mannerheim. Kuvilla.
Julius Krohn: Nuoren ylioppilaan kirjeitä 1850-luvulta. Julkaissut *Helmi Krohn*. 8:50; sid. 13:50.
Th. Rein: Muistelmia elämän varrelta. Nide 12:—
Kuvateoksia, matkahavaintoja, sivistysteoksia.
A. W. Ervasti: Muistelmia matkalta Venäjän Karjalassa 1879. Toinen, kielen puolesta korjattu painos. 8:—
Itä-Karjala ja Kuollan Lappi. Suomalaisen tutkijan kuvaamina. Toim. *Th. Homén*. Runsaasti karttoja ja kuvia. 400 siv. Nid. 28 mk; sid. 35 mk.
Ernst Lampén: Suomea maitse ja meritse. Runsaasti kuvia. Nid. 15:—; sid. 20:—
— Finland-Suomi. 2:50.
Ivar Lassy: Hunnun ja ristikon takana. 6:50.
Onni Lönnroth: Itä-Karjalan ja Kuollan Lapin kartta. Koko 62 x 129 cm. Taitettu taskukokoon tai suurempaan kokoon 12:50.
— Suomen Kuvalehti. sotajulkaisu 3:—
A. M. Tallgren: Muinaistutkimuksen alalta. 10:—

Käytännön kirjoja.

- Kotiruoka, toim. **Edit Reinilä, Sofie Calonius ja Valma Krank.** Kuudes painos. 12:—
Pula-ajan ruokia. 1:—
Sota-ajan sieniruokia. Toinen painos. 1:25.
Yksinkertaisia kalaruokia, kirj. **Aino Artukka.** —:75.

Lasten ja nuorison kirjoja.

- Jalmari Finne:** Kiljusen Piättä. Toinen painos. Kuvat piirtänyt *R. Rindell*. 3:50.
Hilja Hahti: Kolme karhua. Kuvittanut *R. Koivu*. Sid. 3:25.
Aura Jurva: Uusia satuleikkejä.
Arvid Lydecken: Iloiset honttentotit. 7:—
— Kotoisilla rannoilla. 7:—
Mary Marck: Vähän enemmän Eevasta. Tyttöromaanit. 6:—
Antti Rytönen: Mesikammenen mailla. Kuvitettu. 4:—
Stanley: Kalulu, prinssi, kuningas ja orja. Kuvitettu kertomus. 6:50.
Swett Marden: Pyri eteenpäin, menestys varma. Kolmas painos. 3:—; sid. 6:—
Luja luonne on suuri voima 1:50.
Tuhannen yhden yön tarinoita. Toimittanut *Helmi Krohn*. Ensimmäinen sarja. Toinen painos. Runsaasti kuvia.
Mark Twain: Tom Sawyer salapoliisina. 1:—
Kari Vallio: Prinsessa Kultakutri. Kuvitettu satukirja. 5:50.

Mailta ja meriltä.

- N:o 43. Ullas tyttö. Historiallinen sotakertomus. 60 p.
N:o 44. Gigi eli rumpalipoika Garibaldin armeijassa. 60 p.
N:o 45. Halki malaijilaisen aarniometsän. 60 p.
N:o 46. Sanomalehtimiehen seikkailuja. 60 p.

Lasten kuvakirjoja.

- Wilhelm Busch:** Maks ja Morits. Suomentanut *Kalle Väänänen*. 3:—
Jalmari Finne: Kiljusen herrasväki partiolaisina 4:50.
— Kiljusen herrasväen uudet seikkailut. Toinen painos 1:—
Finne-Fogelberg: Janne Ankkanen sotajalalla. Osittain värillisiä kuvia. Sid. 6:—
Peinokaisen laskuoppi. Opettavia kuvakirjoja n:o 1. 2:—
Suonio: Kylänlapset. Osittain värillisiä. Piirtänyt *Hilkka Finne*. Sid. 6:—

Otavan joululehdet.

- Otavan Joulukuun 1918.** Toim. *Helmi Krohn*. 3:—
Suomen Kuvalehden joulunumero 1918. Toim. *L. M. Viherjuuri ja Y. Ylännä*. 2:—
Pääskyn Joulukonfti 1918. Toim. *Helmi Krohn ja Arvid Lydecken*. 2:—
Joululahja 1918. Toim. *Helmi Krohn ja Arvid Lydecken*. 1:—

Kustannusosakeyhtiö OTAVA, Helsinki.

Kuvia Vienan Karjalasta:

- 1) Uhtuan vanha kalmisto.
- 2) Vienan Karjalan retkikunnan sotilassairaala Uhtualla.

— **Arvokas kirjalahjoitus.** Entisten kirjalahjoitustensa lisäksi Karjalan Sivistysseuran kirjastoille on Kustannusosakeyhtiö Otava lahjoittanut jokaiselle näistä kirjastoista kappaleen äskentamaansa »Itä-Karjala«-teosta.
Suomen Muinaismuistoyhdistys on lahjoittanut samaan tarkoitukseen Pääkkösen ja Juveliuksen karjalaisaiheisia teoksia.

— **Muistojuhla Taka-Karjalassa kaatuneille.** Viime kuun 23 p:n iltana vietettiin Helsingissä Vanhassa kirkossa hartaustilaisuus Taka-Karjalassa kaatuneitten muistoksi.

Keski-Euroopan kansallisuudet.

»Uusi Suometar» teki jo v. 1917 selkoa Keski-Euroopan kansallisuusoloista ja niistä uusista valtiomuodostuksista, jotka siellä saattavat tulla kysymykseen. Kun nyt asia on siirtynyt jo toteutumisen asteelle julkaisemme tässä otteita mainitusta selonteosta.

Kartalle merkityt eri kansallisuuksien suuruudet ovat pakostakin summittaisia. Kun esim. yhtenäisessä rypeessä asuvien saksalaisten lukumäärä on ilmoitettu 75 miljoonaksi, perustuu tämä luku suureksi osaksi arviolaskelmiin. Tarkalleen tiedämme, että heitä v. 1910 lopussa oli Itävalta-Unkarissa 12,010,669, Sveitsissä 2,599,154 ja että Saksan valtakunnan väkiluku samaan aikaan oli 64,925,993. Kun viimeksi mainitusta määrästä vähennetään Preussin puolalaisten samanaikainen lukumäärä 3,500,621 sekä muita muukalaisia 1,259,873, saamme Saksan varsinaisten saksalaisten lukumääräksi 60,165,499. Tämä yhdessä Itävalta-Unkarin ja Sveitsin silloisen saksalaismäärän kanssa tekee siten 74,775,322. Vuoden 1910 jälkeen tapahtuneen väenlisäyksen asettaminen sodan aiheuttaman väestönvähennyksen vastikkeeksi ei hevin voine olla ainakaan liian vähäinen, niin suunnaton kuin miehukka lieneekin ollut. Sen osoittamiseksi riittänee huomautus, että virallisten tilastollisten arviolaskelmien mukaan Saksan valtakunnan väkiluku v. 1914 oli 67, 812,000 henkeä.

Samaa tasausmenettelyä noudattamalla ovat kartalle merkityt muutkin väestömäärät saadut: sielläkin, mistä satunnaisesti myöhäisempiä tietoja on saatavissa, on yhdenmukaisuuden vuoksi pysytty vuoden 1910 väenlaskun pohjalla. Poikkeuksen tästä tekee venäläisten lukumäärä; se on merkitty venäläisen slavistin T. Florinskijn mukaan, joka laski slaavilaisen koko lukumäärän v:n 1906 lopussa olevan 148,5 miljoonaa, ja niistä 102 milj. venäläistä. Uudempiä loutettavia tietoja ei ole käytettävissä.

Jos niistä kansakunnista, jotka ovat olleet vieraan vallan alla, todella tulee puhtaasti kansallisuusrajaiset valtakunnat,

tulee väkiluvultaan suurin olemaan näistä Puola. Puolalaisten koko lukumäärä lienee nykyään yli 22 miljoonaa. Enin osa heitä asuu kartalle merkityllä alueella, entisen Puolan valtakunnan Venäjän, Itävallan ja Saksan kesken jaetuissa maissa: kaikkiaan tällä yhtenäisellä alueella n. 18,7 miljoonaa henkeä. Venäjällä on heitä n. 10,2 milj. Puolan kuningaskunnassa on maaseudun väestö melkein puhtaasti puolalaista, paitsi Suvalkin kuvernementin pohjoisosassa, jossa asuu liettualaisia. Sitäpaitsi on puolalaista asutusta Puolan kuningaskuntaan rajoittuvissa osissa Liettuaa, Valko- ja Vähä-Venäjää, varsinkin Grodnon, Vilnon ja Volhynian kuvernementeissa. Itävallassa oli yllämainittuna vuonna 4,967,984 puolalaista erikoisesti Galitsiassa, yli 58 % sen koko väkiluvusta, ja Itävallan Sleesiassa. Preussissa oli puolalaisia 3,500,621, erikoisesti Posenissa, Sleesiassa, Länsi-Preussin etelä- ja keskiosissa ja Itä-Preussissa. Uudempana asutuksena (n. 200,000) myöskin Preussin länsiosissa, Westfalenissa, Reinin maakunnassa j. n. e. Runsaasti on puolalaisia varsinkin viime aikoina siirtynyt Yhdysvaltoihin, mistä suuret määrät varmaankin palaisivat takaisin oman puolalaisen kansallisuusvaltion perustettua.

Puolan jälkeen väkirikkein tulisi olemaan Romanian kansallisuusvaltio: 11 miljoonaa. Romanialaisten pääosa asustaa näet yhtenäisellä alueella, jonka keskipiste on Fogarasin kaupungin tienoilla Unkarin kaakkoiskolkassa ja läpimitta idästä länteen n. 650, pohjoisesta etelään n. 500 km. Se käsittää siten Romanian, jossa heitä on n. 6,5 miljoonaa, Unkarin itäosan (Siebenbürgenin — lukuunottamatta sen itäosaa, jossa asuu unkarilaisia ja saksilaisia — sekä Siebenbürgeniin rajoittuvat muun Unkarin komitaatit), jossa romanialaisia v. 1910 oli 2,915,000; edelleen Bukovinan eteläosan 275,000, Venäjän Bessarabian (1,230,000) sekä Romaniaan rajoittuvat osat Serbiata (150,000) ja Bulgariaa (79,800); yhteensä 11,180,000 henkeä. Lisäksi asuu n. 140,000 romanialaista Kreikan Makedoniassa ja vielä n. 270,000 eri osissa Venäjää, enimmäkseen Hersonin kuvernementissa. Kaikkiaan laskettiin Euroopassa

siten v. 1910 olevan n. 11,590,000 romanialaista, joista n. 55 % asui nykyisessä Romanian kuningaskunnassa.

Sen jälkeen on mainittava tsekkiläisten ja slovakkien kansallisuusvaltio. Tsekkiläisten asuma-ala ovat Böömin ja Määrin maakunnat Itävallassa, slovakkien luoteis-osa Unkaria. Yhteensä oli heitä v. 1910 toimitetun väenlaskun mukaan 8,475,292, joista slovakkeja erikseen vähää vaille 2 miljoonaa. Yhteiseen valtakuntaan tulisi 8,5 miljoonaa asukasta, ollen tsekkiläisiä erikseen 6,5 miljoonaa.

Serbokroaatteja oli Itävalta-Unkarin alueella v. 1910 yhteensä 5,545,531, joten, vaikkapa Montenegron ja Serbian puhtaasti serbialainen väestö laskettaisiin vain 3 miljoonaksi, serbialaisia asuu yhdessä rypeessä n. 8,5 miljoonaa. — Jos heidän läheiset eteläslaavilaiset sukulaisensa slovenit (1,349,222) lasketaan mukaan, on heitä 10 miljoonaa. Kansallisuusolot varsinkin uudessa Serbiassa ovat kuitenkin siksi epätietoisia, että on vaikea määrittellä, mikä osa sen asukkaista on serbialaista, mikä bulgarialaista, albanialaista tai muuta sikäläistä kansallisuutta.

Italia on ennestään Euroopan ehkä ehjin kansallisuusvaltio. Sen asukasmäärästä 35,238,997 (kesäk. 1911) oli muukalaisia vain 79,756. »Italia irredenta», s. o. lunastamaton, vapauttamaton Italia, käsittää ne maat, joissa on italialaista asutusta ja joita ei ole yhdistetty Italian kuningaskuntaan: Britannian alueista Maltan saaren, Ranskasta Korsikan ja Nizzan, Sveitsistä Ticinin kanttonin ja Itävallasta osan Etelä-Tirolin, Gorizien, Triesten, Istrian ja Dalmatsian alueita. Näistä on Sveitsissä 301,325, Maltalla n. 215,000 ja Ranskassa 377,638 italialaista. Mutta tavallisesti Italia irredentalla kuitenkin tarkoitetaan vain mainittuja Itävallan alueita, joissa italialaisia v. 1910 asui 804,271. Kartalla on italialaisten lukumäärä merkitty vain 36,5 miljoonaksi, koska maan asukasluvu v. 1910 oli 34,565,698.

Tässä muutamia viittauksia niihin muutoksiin Euroopan kartassa, jotka nyt näyttävät tulevan kysymykseen.

Veretön valloitus.

Repolan yhteenliittymiskokouksen johdosta.

Nykyaikana on taistelua monenlaista ja monenlaista valloitustakin. Eräänlaisesta en malta olla tässä ottamatta puheita.

Meidän pienessä paikkakunnassamme, Repolassa, on käyty taistelua elämästä, taistelua bolsheviikkivaltaa vastaan, ja myöskin taistelua heimohengen herättämiseksi. Taisteltu vaikeatakin taistelua, melkein epätoivoistakin, toki kuitenkin tietoisina, että oikeus, totuus kerran voittaa. Toivo ei ole ollutkaan turhaa. Taistelun tulos on nähtävänä.

Kun Repolan suuressa kuntakokouksessa 31.8.—1.9. piti tulla esille kysymyksen kunnan lopullisesta liittymisestä Suomeen, oli siihen kertynyt osanottajia pitäjän eri kulmilta loitos kolmatta sataa. Kun kysymys tuli esille, oli heti puheen-

vuoroa kysyviä aina kolmeen kymmeneen. Ja kaikki, kuin yhdestä suusta, puhuivat liittymisen puolesta. Kuului sanoja sellaisia kuin että meitä on tähän asti petetty, meitä on pettänyt vanha hallitus ja vieläkin enemmän on meitä pettänyt tämä nykyinen, itseään kansan hallitukseksi nimittävä hallitus. Huomattavaa on, että näin sanoivat monet, jotka olivat ennen innokkaita bolshevikkien kannattajia. Eikä varsinaisten asian ajajain tarvinnutkaan paljon käyttää puheenvuoroja ja kohta oli asi ratkaistu nyönteiseen suuntaan, ainoastaan 3:n vastustaessa äänestettäessä.

Tämä oli se veretön valloitus, josta olen aikonut puhua, ei rintaman, ei kaupungin, ei asevaraston, vaan suuri mielen valloitus. Vaikka kyllä tämäkin valloitus on pitkä-aikaisen taistelun tulos. Varmaan moni tämän tuloksen saavutettua tunsu kuin muinoinen hurskas vanhus lausuaan: »Nyt sinä Herra, lasket palvelijasi rauhaan menemään, sillä nyt olet sallinut sen toteutua, jota olen kaiken ikäni sydämestäni toi-

vonut!» Mutta moni ei jättäydy rauhaan vielä tämän tuloksen saavutettua. Moni ajattelee vielä kuin eräskin vapaehtoinen Karjalan retkikunnassa: »En pane miekkaani tuppeen, ennen kuin raja on siellä, mistä se ennen muinoin on kulkenut, missä on ollut Karjalan todellinen raja!»

Tämä olkoon elävänä, herättävänä esimerkkinä muille karjalaisille, ei ainoastaan meidän pitäjässämme, vaan muuallakin, paljon laajemmalla!

Eläköön pyhä kansallinen innostus!
Eläköön heräävä heimohenki!
Eläköön Karjala, sen suurentuminen
ja yhteenliittyminen!
Eläköön kallis, yhteinen Suur-Suomi!
Vapaa ja kenenkään koskematon Suomi!

Repolan karjalainen.

Kansallis-Osake-Pankki

ottaa vastaan rahoja korkoa kasvamaan:

Talletustilille;
Karttuvalle talletukselle;
Säästökassatilille ja Juoksevalle tilille

sekä toimii kaikilla muilla säännölliseen pankkiliikkeeseen kuuluvilla aloilla.

Palovakuutus-Osakeyhtiö POHJOLA

Osakepääoma 5 milj. Smk.

Offaa palo- ja murto- vakuutuksia.

Auliit vakuutusehdot.

PÄÄKONTTORI Helsingissä Aleksanterink. 44.

Lassila & Tikanoja Osakeyhtiö

Vaasa Puh. 478 ja 878 Helsinki Aleksanterink. 40 Puh. 10908

Koti- ja ulkomaan kangas- ja lyhyttavarain tukkuliike

Häkli, Lallukka ja Kumpp. Osakeyhtiö

Tukkukauppa
Viipurissa

Tilatkaa AAMUN KOITTO,

hengellistä lukemista Suomen kreikkalaiskatoliselle väestölle, vuodeksi 1919!

Aamun Koitto uudistetussa muodossaan on toiminut yhden vuoden. Nyt tarjoutuu se tilattavaksi seuraavaksi 1919 vuodeksi. Lehtiä tullaan toimittamaan kristillisen rakkouden ja uskonnollisen suvaitsevaisuuden hengessä. Suhteissaan vierasuskoltsin toimitus ei tule sallimaan missään tapauksessa loukkaavaa tai ärystävää esitystapaa.

Lehti ilmestyy kunkin kuukauden 5:nä ja 20:nä päivänä 8-sivuisena (löpältaisena). Tilaushinta postikontto-reissa tai lehden konttorista tai asiamiehiltä tilattaessa on 6 markkaa koko vuosikerta, 3 markkaa 1/2 vuosikerta. Ilmoituksista tekstin jälkeen otetaan 20 p. palstamillimetreiltä tai 25 penniä neliosenttimetrin alalta. Ilmoitukset ja tilaukset ovat lähetettävät lehden konttoriin, jota hoitaa kirkkoherja S. Okulov Joensuussa. Asiamies saa jokaisesta viidestä tilaustusta kappaleesta yhden kappaleen ilmaiseksi.

Karjalan Sivistysseura

myöntää pienempiä apurahoja vianan- ja aunuksenkarjalaisille koulunkäynnin tukemiseksi suomalaisissa alku- ja kansakoulunopettajaseminaareissa ja myös Sortavalan pappis-seminaareissa. Hakemukset, joihin on liitettävä varallisuustodistus ja seminaarin johtajan todistus seminaarissa olostä, on lähetettävä Karjalan Sivistysseuralle os. Helsinki. It. Teatterikuja 1 D.

Karjalan Sivistysseuran Helsingin Toimisto

on tästä lähtien muutettu seuran päätoimistoksi ja sijaitsee se Helsingissä Itäinen Teatterikuja 1. D. Avoimna klo 12-1 ja 6-8 i.p. - Kaikki seuralle os. kirjeet, anomukset, maksut y. m. lähetetään sinne!

Karjalan Sivistysseura.

Karjalan Sivistysseuran listat

avustuksen keräämiseksi seuran rahastoon pyydetään ensi tilassa palauttamaan seuran toimistoon Helsingissä It. Teatterikuja 1 D.

Karjalan Sivistysseura.

Werner Söderström Osakeyhtiön Joululehdet

ovat aina olleet jotakin erikoista ja samoin on myös tänä vuonna

Kulkuset.

Toimittanut Maila Talvio.

Sisältää m. m. laajan, mitä mielenkiintoisimman kirjoitussarjan Suomen vapauttaiteun sotilaista sekä mestarilliset vapaussodan aiheita käsittelevät novellit: „Kuolleet ja eloonjääneet“ (Maila Talvio) ja „Niemisen perheestä“ (F. E. Siilanpää). — Muusta sisällöstä mainittakoon V. A. Koskenniemen runo „Lothos“ ja runsaasti kuvitettu esitys Arnold Böcklinistä. — Liitteenä neljä yksiväritaulua sekä monivärisenä jäljennöksenä Böcklinin maailmankuulu Kuolleetin saari.

Joka kodin joululehti!

Jokaisen suomalaisen joululehti!

Hinta 3: 50.

Nuoren Voiman Joulu.

Toimittanut Ilmari Jäämaa.

Omistettu vapaussodassa kaatuneitten sankarinuorukaisten muistolle. Kymmenien nuorten urhojen kuvat, kirjeotteet y. m. jättävät lukijalle unohtumattoman vaikutuksen. — Arvokkaita kirjoituksia ovat antaneet vielä m. m. Kyösti Viikuna, F. E. Siilanpää, E. A. Saarimaa, Yrjö Karilas. — Uuden joulusävellyksen julkaisee Väinö Raitio. — Askartelu, ongelma, kokelu, postimerkkiky. m. osastot tarjoavat mitä hauskinda tutkimista, ja liitteenä seuraa todella merkillinen esine, nim. kierrettävä tähtikartta, josta nähdään tähtitaivas vuoden joka vuorokauden jokaisena tuntina.

Hinta 3: —

Joulukukka.

Toimittanut Anni Swan.

Tämä etevimman lastenkirjailijamme toimittama julkaisu vastaa suurimpiakin toivomuksia ja vaatimuksia. — Tuskin on maassamme vielä koskaan ilmestynyt näin kaunis ja viehättävä lasten joululehti kuin tämä Joulukukka. Siinä on runoja, näytelmiä, kertomuksia, leikkejä, „Lentokilpailu Helsingistä Viipuriin“ ja mitä kauneimpia kuvia. — Todella oikea lasten aarre on joulukukka. — Hinta 3: 50.

Joulusanoma lapsille.

Toimittanut A. Haapanen.

Tämä tunnettu herttainen joululehti ilmestyy yhtä sisältöriikkaana kuin ennenkin. Liitteenä kookas lahjakuva.

Hinta 75 penniä.

Asiamiehiä otetaan ja heille maksetaan hyvä palkkio.

Tapaturmavakuutus-Osakeyhtiö

Helsinki, Aleksanterinkatu 44. Avoimna 10-4. Puhelin 28 54.

KULLERVO

Kaikkia Karjalan Sivistysseuran hyväksytyjä jäseniä pyydetään lähettämään ensi tilassa jäsenmaksunsa (10 mk. vuodelta) seuran toimistoon Helsingissä It. Teatterikuja 1 D.

Karjalan Sivistysseura.

Asiamiehet ja tilaajat!

Lähetäkää tilitys vuoden alkupuolta ja koko vuotta koskevista aikaisemmista tilauksista os. Karjalaisten Sanomain konttori, Helsinki, It. Teatterikuja 1 D. Uusia tilauksia tehtäessä pyydetään turhien postikulujen välttämiseksi liittämään tilausmaksu mukaan!

KARJALAISTEN SANOMAIN KONTTORI.

Kirjallisuutta.

Uutta suomenkielistä kirjallisuutta on ilmestynyt:

Werner Söderström Osakeyhtiön kustannuksella: Kultainen vasikka, kolminäytöksinen huvinäytelmä, kirj. Maria Jotuni. — Kuvaa sitä rahakuumetta ja voitonhimoa, joka on saanut valtoihinsa sekä miehet että naiset nykypäivien Suomessa. Hinta 4: 50.

Velikulta, hauska romaani englantilaisesta pesumatamin pojasta, joka kekseliäisyytensä ja velikulta-luonteensa avulla monien seikkailujen jälkeen kohoo yhdeksi kotikaupunkinsa varakkaimmaksi mieheksi, vieläpä sen pormestariksi. Tekijä: Arnold Bennett. Sivuja 349. Hinta 6: 50.

Dyre Rein, kertomus isoisan isän ajoilta, kirj. Jonas Lie. Sivuja 198. Hinta 5: —.

Talismani, romaani, kirj. Walter Scott. Scottin Talismani, historiallisista romaaneista yksi voittamattomimpia, on ilmestynyt puettuna ajanmukaiseen suomalaiseen kieliasuun. Skotlannin vaimon prinssin seurassa saa lukija seurata ristiretkien aikuisen Palestinaan, tutustua jalomieliseen Saladiniin, Itävallan arkkiherttuahan, Ranskan Filip Augustiin ja moneen muuhun ristiritariin. Kirja on täynnänsä värikkäitä ja viehättäviä ajanmaalausksia. Hinta 6: 50.

Kuoleman kummallakin puolen. Tekijä, B. H. Pääväsalo antaa kirjassaan sitä lohdutusta ja selvitystä, minkä kristillinen usko tarjoaa olemassaolon suurimman salaisuuden edessä. Hinta 2: 50.

Otavan kustannuksella: Suomen vaara, mietteitä nykyhetken varalta, kirj. Työmiehen poika. Siv. 123, hinta 2 mk. 50 p.

Yksinkertaisia kalaruokia, kirj. Aino Artukka. Suomen Kalastusyhdistyksen kirjasia n:o 8.

Biologian suurmiehiä, piirteitä biologian historiasta, kirj. Walther May. Kuvitettu.

Mr. Brillling pääsee selvyyteen, romaani, kirj. H. G. Wells. 1 nidos. Otavan uusi romaansarja n:o 2.

Jack Londonin valittuja teoksia, 6:s vihko. Hinta 1 mk.

Karjalaisia kauppiaita ja liikemiehiä

Karjalaiset liikemiehet!

Lähetäkää tietoja liikkeistänne yhteiseen karjalaisten kauppiasten ja liikemiesten ilmoitusarjaan, joka on tässä alempana. Tässä sarjassa tulee ilmoittaminen tavallista huokeammaksi ja on samalla erittäin edullista sekä lisäksi ilmaisee heti, ketkä karjalaisista kauppiaista ja liikemiehistä valpaimmin seuraavat aikaansa, käyttävät nykyaikaisia liikkeenesitystapoja ja kannattavat yhteistä heimonsa asiaa!

Iv. Mitrofanoff

Jyväskylä :: Suomi
Puhelin 166

Myy varastosta tukuttain ja vähittäin Kangas- ja Rihkamataravaa

TANNER & MANNER

Waasa :: :: Suomi
Sähkösoite MANNER
Puhelin 201

Kangastavarain Tukkuiliike

W. T. MAWROJEFFIN KANGAS- JA SEKATAVARAKAUPPA

LIEKSASSA Puhelin 18 Sähkösoite: MAWROJEFF
Perustettu 1892

on ehdottomasti edullisin ostopaikka karjalaisille

HUOM! Osetaan päivän korkeimmilla hinnoilla kaikenlaatuisia metsäeläinten nahkoja, lintuja, kaloja y. m. maalaistuotteita.

Ilmoittakaa Karjalaisten Sanomissa!

N. & K. SIITON

Myypi tukuttain ja vähittäin Viljatavaraa, Herkku- ja Hedelmätavaraa, Lasi- ja Porsilinitavaraa, Kalastustarpeita ynnä monenlaista muuta sekataravaa.

Toimittaa Tavarain välitystä ynnä muita pienempiä asioita.

Omist. Paavo Jylhä [Liike Siitoinin kivitalossa Puhelimet: Konttoriin 115, Postiosoite: Sortavala. Puhelin 270, Asuntoon 226. Sähkösoite: Sortavala, Jylhä. Helsingissä 1918, Kirjapaino-Oy. SANA.